

IZHAJA VSAKI DAN

Naš ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Poročila šteje, se prodajajo po 3 rvd. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Porečju, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šteje, po 5 rvd. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 st. mm, stvarne, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 10 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanjši pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorje.
V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

Na vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo brez dopolne naročnine, se uprva na oziro. Naročnina na nedeljske izdaje „EDINOSTI“ stane: celotna letna K 2.50, pol leta 1.20.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo. Naročnine, oglase in reklamacije pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Načrtni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18. Poštno-brailski račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Brzobjavne vesti.

Stanje ministra Košuta.

BUDIMPEŠTA 5. Glasilo Frana Košuta „Budapest“ poroča, da se je stanje trgovinskega ministra Košuta obrnilo na bolje, tako da bo mogel že prihodnji teden odpotovati na Dunaj, kjer ga vsprejme cesar v avdienci.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 5. Zbornica je nadaljevala debato o zakonskem načrtu glede uravnave zemljišnega katastra in določitve odstotne postavke zemljišnega davka. Po kratki debati je zbornica sklenila, da bo razpravo nadaljevala jutri.

Nadvojvoda Josip pri Košutu.

BUDIMPEŠTA 4. Danes je nadvojvoda Josip obiskal trgovskega ministra Košuta in se je mudil pri njem pet četrt ure.

Nov antijaponski zakon v Kaliforniji. Roosevelt uložil veto.

SACRAMENTO 5. Poslanska zbornica kalifornijske države je vsprejela zakonski načrt, ki izključuje Japonce iz javnih šol.

SACRAMENTO 5. Guverner kalifornijske države, Gilett, je včeraj prejel od predsednika Roosevelta sledečo brzobjavo: Kakor se čuje, je zakonodajni zbor vsprejel zakon, ki izključuje japonske otroke iz javnih šol. Ta zakon je po mojem mnenju proti ustavi. Morali bomo takoj ukazati sodišču, ako zamore zakon obveljati oziroma ako je treba proti njemu vložiti veto.

Vihar, sneg.

DUNAJ 5. Vihar ki je skozi 48 ur razsajal skoraj po vsej Avstriji, je ponehal, temperatura je zrastle, še vedno pa dežuje in snéži. Iz mnogih krajev zapadne Avstrije in tudi z Ogrskega prihajajo poročila o povodnjah, ki ovirajo promet. V gorskih krajih se je bati snežnih plazov.

V novem dunajskem vodovodu je sedaj toliko vode, da so pričeli spuščati vodo tudi v hišne vodovode, ki so bili štiri mesece zaprti.

Povodnji.

KARLOVI VARI 5. Voda je narasla danes ob 2. uri zjutraj za 2 in pol metra nad normalno stanje ter je na Becherjevem trgu in na tržišču izstopila, tako da so morali napraviti zaslane mostove. Mnogo prodajalnic na starem travniku in na trgu je izpraznilo svoje prostore, vendar ni sedaj direktne nevarnosti. Tudi iz Heba poročajo, da preti tamkaj povodenj.

STOLNI BELIGRAD 5. Valed tajanja snega je povodenj Alsvolgyeškega kanala prodrla nasip ter poplavlila dva niže ležeča mestna dela in kolodvor. Hiše so globoko pod vodo. Iz več hiš so se morali stanovanjci izseliti.

Vojasstvo, policija in ognjegasci delajo z vsem naporom, da bi preprečili daljne nevarnosti.

PRAGA 5. Ob 11 in pol uri predpoludne je Moldava, kar se je začel pomikati led v obmestu, nagloma narasla za 292 cm nad normalno. Voda se je valed tega razila v niže ležeče ulice, kjer so bila posamične hiše poplavljené. Ob 12 in pol uri je začela voda upadati.

Maroko.

TANGER 4. Francoski odposlanec Regnault je 2. t. m. izročil sultanu Mulej Haditu svoje poverljivo pismo. Sultan je izka-

zoval odposlancu izredno pozornost. Tudi prebivalstvo je priredilo Regnaultu vrlo simpatičen vsprejem.

Deset „Dreadnought“ za angleško vojno mornarico.

LONDON 5. „Daily Chronicle“ poroča, da so pomorski tehniki zahtevali, naj se prihodnje leto prične z gradnjo 6 novih vojnih ladij tipa „Dreadnought“, štiri druge naj se pa zgradijo v naslednjih letih. Gradnja teh ladij bi zahtevala devet milijonov sterl. lir.

Churchill o evropskem položaju.

LONDON 5. V nekem govoru, ki ga je imel trgovinski minister Churchill v New-Castlu o evropskem položaju, je med drugim rekel, da ne veruje, da bi prišlo do vojne, ker niso spremembe v vzhodni Evropi tako velikega pomena, da bi bilo treba odločitve z orožjem.

Roparski plen v peči.

KRAKOV 5. V „Narodnem hotelu“ je včeraj zjutraj našel hotelski sluga, ki je hotel v neki sobi zakuriti peč, 48 komadov 4% ruske državne rente po 1000 rublev, katerih kuponi so bili enkomtovani do 1. julija. Stvar je bila takoj prijavljena policiji. Dokazalo se je, da so bili vrednostni papirji ukradeni na Ruskem Poljsem. Posestniki vrednostnih papirjev si niso upali jih prodati, ker so bile številke že razglašene.

Rusija.

Ujeta roparska četa.

KIJEV 5. V neki vasi čerkašijskega okraja je policija vjela roparsko četo. En ropar je bil ustreljen, eden ranjen tri so pa zaprli.

Ruska duma.

PETROGRAD 5. Duma je vsprejela predlog o nedotakljivosti osebe.

Dunaj 5. „Wiener Zeitung“ javlja, da je avstroogrski odposlanec v Draždanih, baron Braun, imenovan odposlancem v Atenah. Beljak 5. Na progi Hieslau-Eiseners je ves promet zopet obnovljen.

Dunaj 4. Popoludne je v 60. letu starosti umrl v nekem tukajšnjem senatoriju kapitan teleane trabantne garde, general konjice, Alojz grof Paar, brat generalnega adjutanta.

Cadix 5. V mešalnici tukajšnje tovarne za smodnik je nastal ogenj, ki je upepelil ves oddelek. Poškodovanih je bilo več delavcev, med temi eden težko.

Bruselj 5. — O požaru velike dvorane zdravilišča v Spa poročajo sledeče podrobnosti: Glasbena knjižnica je popolnoma uničena. Velika dvorana, ki je stala 1 milijon 700.000 frankov je razdejana. Posrečilo se je rešiti gledališče in sosedne dvorane. Škode je 2 mil. frankov.

Avstrijski državni zbor.

Zasedanje zaključeno.

DUNAJ 5. Poslanska zbornica je bila številno posečena. V trenutku ko so prišli v zbornico predsednik in člani kabineta, so češki radikali in češki agrarci pričeli z raznimi instrumenti oglašujoč hrup, ki je trajal nekoliko minut. Nemci so ministerskega predsednika barona Bienenrtha živahno pozdravljali. Ministerski predsednik je vzel iz svoje listnice pismo, ki je je izročil predsedniku. Kmalu potem je nastal mir, nakar je ministerstvo zapustilo dvorano. Predsednik je prečital poročilo ministerskega predsednika, s katerim na najvišim odlokom zasedanje

državnega zbora zaključuje. (Aplavz pri Čehih, protiplavz pri krščanskih socijalcih). Dočim je predsednik zapustil tribuno, so ostali poslanci v dvorani. (Dolgotrajno veliko gibanje).

Posl. Lisij je zopet vzel iz žepa veliko trobento, nakar je prišlo do spopada z Nemci, ki so hoteli Lisij-u iztrgati trobento. Češki agrarci so hoteli Lisij-u na pomoč, pri čemer je bila posl. Špačeku raztrgana obleka. — Nemir je trajal dalje. Krščanski socijanci so zapeli prvo kitico narodne himne, ter so potem zapustili dvorano. Nemški socijanci so zapeli „Delavsko pesem“. Malo potem so začeli poslanci zapuščati dvorano.

Vladni komuniké.

DUNAJ 5. Jutršnja „Wiener Zeitung“ priobči v neuradnem delu sledeči komuniké: Na temelju najvišjega pooblaščenja je bilo 18. zasedanje državnega zbora zaključeno. Vlada se je k temu odločila le pod najskrajnejem pritisku razmer, in je uporabila njej podeljene polno moč. Storila je prej vse, kar je bilo v nje moči, da spravi državni zbor v normalni tir. V to s' ho nudila ljudskemu zastopstvu bogat materijal za uspešno plodno delovanje, ki bi koristilo ne ravno velikim ljudskim slojem, ampak tudi državnim skupščini.

Znamenito reformno delo socijalnega zavarovanja bi predstavljalo čin pravičnosti nasproti gospodarstvu slabim; akcija poddržavljenja bi imela na novo urediti javno prometno politiko in povišati državna denarna sredstva. Veliko število drugih gospodarskih predlog je imelo namen, da pripomore blagostanju širih slojev prebivalstva in bi bilo za obširne kraje pravi blagoslov.

Vlada se ni bila z vsem tem zadovoljna. Vedela je, kako težko bremeni narodna vojna na Češkem na vseh narodih in vseh državah, kakor silno želi prebivalstvo mirnih odnosov. Vlada je za to v skrbno pripravljenih zakonskih načrtih hotela storiti konec tej vojni ter poravnati nasprotstva.

Ta koristnosa vzpodbuda pa ni našla odmeva in se ni hotelo priznati nje dobro namero. Našle so se stranke, ki so čas namenjen kotratnemu delovanju za državo in ljudstvo, potratne, s praznimi nujnimi predlogi, ki so imeli namen, da zaustavijo delovanje zbornice. Tudi jezikovno-narodne predloge, glede katerih je vsa javnost priznala, da bi bila dobra podlaga za razpravljanje, niso mogle zaustaviti omenjenega početja.

Zdelo se je temveč, kakor da bi se bila odpornost proti stvarni razpravi vseh teh važnih vprašanj le še pomnožila, kajti sledili so v resnici ne nujnim predlogom zelo neprijetni viharni prizori z breztemeljnimi napadi na vladno in nje člene. Izbruhnile so strasti na tako silen način, da se je temu moralo naglo storiti konec, ako se ni hotelo, da bi bil parlament v tu- in inozemstvu popolnoma podkopan.

Se le v tem trenutku se je vlada odločila za to, da zaključi državni zbor. Ta korak je bil neogibno potreben, ako se hoče čuvati čast parlamenta. Vlada je danes zaključila zasedanje ne proti, marveč poslanski zbornici v prilog.

Jezikovni zakon za Česko

In — naše razmere.

Naši primorski Italijani so posebne vrste ljudje; v njihovih glavah se sčujejo misli in

se vrtil svet vse drugače, nego pri navadnih — normalnih ljudeh. Naši Italijani imajo svoje apartno mišljenje, svoje posebne nazore o pravičnosti in svojo posebno logiko, s katero izvajajo iz najjednostavnejših in najnaravnnejših premis najčudnejše in najgorostaneje zaključke. Iz dogodkov v političnem življenju, ki naravnost kriče proti njim in vsej njihovi praksi, izvajajo zaključke — sebi v prilog.

To opazamo tudi sedaj v italijanskih novinah, ko so se lotili naravnost nemožne naloge, da bi predložili vladni jezikovni načrt za Češko fruktificirali v prilog svoji hegemoniji v Primorju!

Seveda ne govorimo tega naravnost, ampak se postavljajo v pozor užajene nedolžnosti, ki se jej godo v jezikovnem pogledu na naših oblastih same vnebovpijoče krivice.

Kakor je že tako običaj, prednjači tudi v tem slučaju slavni „Piccolo“ v sfersteriji, zvrčanju in farizejstvu. V predčerašnji svoji številki prinaša članek pod naslovom „Zakoni za Češko in praksa v naših pokrajinah“, v katerem je dosegel rekord v izvajanju absurdnih zaključkov iz pametnih premis. Kdor ne pozna teh hinavcev in farizejev, mora dobiti utis kakor da so naši Italijani naravnost krvavo užajeni, ker je vlada predložila svoje načrte le za Češko in ne tudi za naše Primorje. Kar gabiati se mora tako hinavstvo. Kajti za nas je izven vsacega dvoma, da bi — ako bi hotela vlada tudi pri nas uvesti take jezikovne norme, kakor jih hoče na Češkem — ravno naši Italijani zagnali najsilnejši hrup in bi spravili ves aparat svoje politične organizacije v odpor.

Toda: naj zabeležimo najprej to, kar „Piccolo“ direktno laže.

Trdi, da italijanski uradniki, tudi če so popolnoma večti italijanskemu in — nemškemu jeziku, zaostajajo, dočim nemški in slovenski uradniki napredujejo, vzlic temu, da ne znajo, ali pa le nezadostno znajo italijanski.

To je laž. Slovenski in hrvatski državni uradniki v Primorju znajo prek in prek italijanski razum morda — kakor smo že naglašali v polemiki proti „Independentu“ — kakega praktika, ki pa si pridobiva gotovo popolno kvalifikacijo tudi v tem pogledu, predno dospesva do imenovanja uradnikom.

Dalje trdi „Piccolo“, da se Italijanow na državnih in od države odvisnih uradnikih vedno bolj krčijo tiste pravice, ki jih hoče vladni zakonski načrt zagotoviti obema narodoma na Češkem.

To je zopet nesramno potajevanje notoričnih dejstev, razmer, ki obstoje faktično in jih gledamo na svoje oči. Vkljub vsem osnovnim zakonom, v zasmeih principu enakopravnosti, vkljub številnemu razmerju narodnosti v deželi, vkljub številni inferiornosti Italijanov: je n. pr. na naših tržških sodnih uradih vse notranje poslovanje, principijelno italijansko in so vsi napisi le italijanski, a na drugih uradih italijanski in nemški. Istotako prevaguje odločno na vseh državnih uradih — izvzemši morda jedino namestništvo — število italijanskih uradnikov, a na nekaterih celo tudi irredentično mišljenje.

Italijani uživajo na naših oblastih tolike prednosti vzlic vsemu pravu in ustavnim zakonom in vzlic najelementarnejemu umevanju principa enakopravnosti, da so v resnici narod privilegijev. In ljudje, ki uživajo te prednosti in privilegije, naj bi v resnici že-

PODLISTEK.

Druga žena.

Črtica, spisal Anton Blelek. — (Posl. Podravski.)

„Koliko je že ura?“ je vprašala Jelena. „Kmalu bo osma.“ „Mati bo že doma.“ (Odšla je od njih po obedu).

„Ej, ta mama; vedno le ta mama!“, se je smejal Vladimir.

Kakor da jo je zalotil pri kakem grehu, se je Jelena razvnela. Njeni očesi sta razodevali raztresenost. Vladimir je to zapazil ter je prijel ženo za roko:

„Jelena, ne ardi se, saj se le šalim. Vesel sem, da se spominjaš na svoje.“

„Jaz pa si mislim nasprotno: da ti delam krivico, ko tako pogostoma mislim na svoj dom.“

„Ne; saj to je prirojeno. Še par let in odvašiš se temu.“

In šla sta dalje. Solnce se je že nagibalo za goré; samo vrhovi divjih kostanjev so se še kopali v zlati poplavi njegovih zar-

kov. Naokrog se je razprostirala zgoščena senca, tišina, zmerni hlad in tajnost, komaj ališen želest.

Jelena je vtihnila. Navzlic premagovanju so ožile spomini v njeni duši. Uprav danes, ko je bila njena mati odšla, se ni mogla otresti spomina na rojstno hišico. Nedostajalo jej je tu onega življenja, ki ga je navajena doma med sestrami. Ti podrobni, prijetni spomini, na katere se deklice tako navezujejo, so hodili za njo slično sencí. Veseli smeh sestre, petje, igre, govorica, to vse je bilo tako težavno nakrat iztrgati iz svojega spomina ter se udati v poklice drugega. Vladimir je naravnal svoje korake proti utici. Z okna na zapadni strani je bil razgled na ravnino.

Poglej, tukaj nisi bila še ob tej uri. Tu je kaj lepo, kadar solnce zahaja. Le poglej po setvi! Meni povzroča to veselje, ko vidim, kako se guga klasje na polju! Človeku se zdi, da ogleduje jezero, na katerem se razgrinjajo valovi.

Jelena je privzdignila roko nad oči. Solnčni žarki so se padali na okno ter se v jasnih prodih lomili ob steklo. Zunaj je bila videti ravnan bogato blagoslovljena; visoka rž se je sklanjala v stran in se zopet vzravnavala. Le ozke razore je bilo moči videti med njivami, pa tudi ti so se nekako izgubljali v daljavi.

„Vidiš, Jelena, ono le ondi je naše,“ je dejal ter pokazal z roko na desno.

„Ko se privadiš, pa te pospremim po polju, ali hočeš?“

Jelena je prikimala: „Doma smo tudi pogostoma morale iti ven.“

„Mati vas je pošiljala, kaj ne da?“

„Sveđa.“

„In Jelena, ali je rada šla, kaj?“

„Dá, toda sestri se ni ljubilo. Ona je rajše sedela pri glasovirju.“

„...in nemške pesmi popevala...“

„...in sladko kavico pila,“ je dodala Jelena ter se nasmejala. Vladko je to razumel.

Bil je to to spomin na njegove šale, ki jih je zbijal, ko je zahajal k njim ter naletel na Jeleno običajno pri glasovirju.

Objel je ženo okrog pasu in jo pri tisknil k sebi. Operta ob okno sta gledala ven. Solnce je že bilo zašlo, mrak se je že vedaal v doline. Rodil se je v gorovju ter se blizal k vasi.

„Ali še ne greva domov? Ali te ne zebe Jelena?“

„Ne, Vladimir, sedaj je tako prijetno, mesec se pojavi na obzorju kakor bi trenil. Odpri okno.“

„A sedaj, ko že mišliš na mater, pa mi še povej, kaj ste počeli doma na večer?“

„Sedeli smo navadno v „družinski sobi“ ter se razgovarjali.“

„Sami?“

„Sami, toda navadno so prihajali lekar nar in njegova žena, ali Novakovi, in potem je bilo vselejše. Olga je sedla k glasovirju, deklice so se sprijele in plesale.“

„Ali je Lipa tudi zahajal k vam?“

„Ko so prišli oni iz lekarne, takrat zmerom. Saj veš, da je pasel svoje oči na Marici.“

„A potem jo je pustil.“

„Časih se dogaja kaj takega. Premestili so ga drugam in odšel je ter jo pozabil.“

„A Marica?“

„Ona se ne ovaja, ker je kaj „dobro naravi“, kakor pravijo dekleta.“

„Nekako tako kakor Lipa,“ se je smejal Vladimir; na to je še vprašal: „Kaj pa delajo mati?“

„Mati se pečajo le z gospodarstvom. Saj veš, da so pokojnega očeta doletela velike izgube. Ko je umrl, ni ostalo, razun male pokojnine, ničesar. Kar je še bilo, bilo je preobloženo z dolgovi. Samo materino prizadevanje nas je obvarovalo pogina. Potem, ko smo dobili dedščino po teti, bilo nam je nekoliko pomagano, toda mati so vedeli gospodarstvo dalje. Pa so se tudi privadili tega tako, da se niso mogli privaditi na drugačnejše življenje.“

(Dalje.)

leli, da se tudi pri nas uvedejo določbe, kakor jih vlada predlaga sedaj za Češko, določbe, pred katerimi bi se mahoma morali umakniti vsi ti privilegiji?! Kolikiga hinavstva je torej v jadikovanju „Piccolo“, zakaj da vlada tudi pri nas ne ustvari stabilnih in urejenih razmer s primernim zakonom alično kakor hoče na Češkem?!!

Kdo verjame to?!!
Naj navedemo le par konkretnih izglede iz zakona za Češko.

Jedna teh določeb govori o jezikovni usposobljenosti uradnikov na dvojezičnih uradih, kakoršnji morajo biti ravno naši uradi v Primorju. Na taci uradih se ima vršiti ustmeno in pismeno poslovanje s strankami v njihovem jeziku. Temu primerno določa tudi zakon za Češko, da je na takih dvojezičnih uradih primerno število uradnikov, večjih deželnih jezikom. Sedaj vprašamo Italijane: koliko njihovih sedanjih uradnikov je usposobljenih za tako uradovanje?!! Uveljavljenju te določbe bi bila prva posledica ta, da bi se sedaj pretežno število italijanskih uradnikov znatno skrajšalo, ali pa bi se morali kar hitro učiti deželnih jezikov. In kaj takega naj bi si naši sedanjí Italijani v resnici želeli?!

Novi zakon pa postavlja tudi določno pravilo za nastavljanje uradnikov na takih uradih, ko pravi, da ima veljati načelo, da je razmerje prebivalstva obeh narodnosti merodavno za razdelitev skupnega števila državnih uradnikov!!

Kako pa je število razmerje med Italijani in Slovani v Primorju?!! Kje je večina? Iz katere narodnosti bi morala biti torej večina državnih uradnikov na oblastih v Primorju?!! Hej „Piccolo“, kaj praviš?

Se nismo pri kraju. Novi zakon za Češko določa tudi službene doklade, ki se morejo podeljati tistim uradnikom, ki popolnoma obvladujejo tudi drugi deželni jezik. Tudi radi te določbe rekrutira „Piccolo“, češ: na Češkem, da pri nas ne! — Kdo mu bo varjel, da mu ta tožba prihaja od srca?!! Saj bi bili skoro izključno slovenski uradniki, ki bi dobivali take nagrade. Tudi tu se nam torej kaže „Piccolo“ le zoprnega hinavca.

Ali, kako smo že rekli gori: iz pravih premis izvajajo najnepravilnejše zaključke, politične dogodke, ki kriče proti njim, hočejo aplicirati sebi v prilog!!

Primerno fiktivnim narodnostnim razmeram v našem Primorju morejo pri nas veljati le tiste določbe, ki jih zakon za Češko določa za dvojezične oblasti. „Piccolo“ pa jednostavno eskamotira dvojezične oblasti in se sklicuje na določbe rečenega zakona za jednojezične oblasti!!

Na jedno jezičnih uradih se morejo — pravi zakon — vlagati tudi spisi v drugem jeziku. Stranka, ki je predložila akt, dobi rešitev v istem jeziku; druga stranka pa ima pravico — ako ne pozna tega jezika — zahtevati uradni prevod. Sklicevaje se na to določbo se hudoje „Piccolo“, da valed slovenskih tožeb čisto tudi Italijani dobivajo slovenske spise. Res je in neprijetno je. Ali proti temu, da valed laških vlog slovenske stranke dobivajo italijanske spise, Italijani ne protestujejo!!

Velekarakteristično za iskrenost Italijanov, ki sicer toliko grome proti nemški invaziji, je tudi to, da se navajajo poznavanje — nemškega jezika od strani italijanskih uradnikov kakor potrebno kvalifikacija, dočim se hudoje, ako se zahteva od teh uradnikov poznavanje slovenskega deželnega jezika!! Ne, gospoda! Tu imate računov z nami in ne z Nemci!! Le prezirajte nas, le bagatelizirajte nas, ali dobivali boste vedno svoj pošten — nulla!!

Italijani naj čujejo naš predlog: ako niso to, za kar jih moramo smatrati po zvižanjih in sofistichah „Piccola“, pozivljamo jih, da se skupno se Slovani zavzemajo za to, da vlada izda tudi za naše pokrajine zakon, ki naj jezikovne razmere na naših oblastih uredi slično kakor jih hoče na dvojezičnih uradih na Češkem!!

Ali so zadovoljni? Ne moremo verjeti, saj izdaja včerajšnji „Piccolo“, da je ves njegov krik radi zakona za Češko le hinavstvo. Nič več in nič manj ne zahteva, nego to, naj vlada „za sedaj“ razveljavi vse naredbe iz sedanjih časov, in naj uveljavi le legiti antiche — stare zakone!!

O ti ljubi Bog! Saj te ministerijalne naredbe so imele le namen, da v smislu pozneje izdanih ustavnih zakonov, odpravijo vsaj najbolj kričajoče krivice. In še to malo bi nam hoteli Italijani vzeti dočim nam sleherni novi jezikovni zakon more in mora prineesti le zboljšanje!!

Pri tem pa kriče Italijani hinavski po sličnem zakonu kakor za Češko, dočim ima ta poslednji ravno namen, da v prilog narodnemu pomirjenju napravi tabula rasa s tistimi starimi predpotopnimi tradicijami, iz katerih jedrinih izvajajo Italijani neko historično pravo.

Kakor smo rekli uvodoma: Italijani so posebni ljudje s posebno logiko: iz dejstev, ki govorijo proti njim, zaključujejo sebi v prilog. Tako se opirajo sedaj na določila jezi-

kovnega zakona za Češko, da si po teh določbah — ako bi se uveljavile tudi pri nas — morali izginiti njegovi privilegiji, prevladovanje njihovih uradnikov in njihovi samostalijanski napisi!!

Ali so grozni hinavci, ali pa so zares — patalogična pojava!

Nevesele politične razmere na Kranjskem.

(Dopis.)

Po 20. septembru se je pokazalo zblizanje obeh slovenskih strank, ali sloga se že krša v veselje nasprotnikov slov. naroda. — „Slovenec“ se zadnji čas zopet zaletava v zaslužnega župana ljubljanskega, namesto da bi dajal po tistem hudodelniku, ki je kriv, da Meyer še do zdaj ni kaznovan za svoje lahkomišljeno streljanje in zlorabo častniške oblasti. Ako je tudi župan privolil v vojaško asistenco, je ob enem pravočasno svaril občinstvo javno z lepaki pred demonstracijami. In v resnici so bile demonstracije tudi tako nedolžne, da vojaštvo ni imelo povoda za nastopanje s silo.

Mnogostevilni strastni boj med liberalci in klerikalci ni imel drugega vsepa, nego da so se ločili meščani od kmetov; poslanca kmečkih občin pripadajo S. L. S., oni mestnih pa k narodno-napredni. Tako smo prišli zopet na tisto kakor pred 50. leti, ko sta si nasproti stala „mestni škric“ in „vaški kmetav“. Slovenstvo je pri tem le toliko pridobilo, da je bil nekdanji škric — nemškutar, sedaj je pa — napreden Slovenec. Za splošni napredek je pa kooperacija obeh, nujno potrebna.

Morda je celo bolje, da niso vsi pristali S. L. S., ali vsi narodno-napredni, kajti velike stranke hitro pripadajo. Za izgled imamo nekdanj tako mogočne Staročeh, ki jih je vodil najboljši češki politik slavni Rieger, ali Gregor in njegova stranka jih je strmoglavila. Kmalu za tem je pa enaka usoda zadela Mlačiče.

Združene kranjske Slovence čaka izvršitev jako važnih nalog in sicer: 1) Dosledno izvajanje gospodarskega načela „Svoji k svojim“! 2) Rešitev slov. denarja iz nemških hranilnic. 3) Pridobitev veleposestev na isti način kakor smo si prisvojili mesta (torej nič nemožnega.)

Ako se ne motimo, bilo je l. 1885., ko so slovenski kandidati v veleposestvu ostali samo za par glasov v manjšini.

Vse to doseči je pa možno le ob neomejenih slogi! Opustiti moramo torej vsako otročje ravnanje med seboj. Koliko škoda nam so napravile razne obstrukcije in nedelavnost deželnega zbora in koliko je v tem času napredovalo „nemštvo“ v deželi, ta uvidevamo še le sedaj, ko smo se malo streznili. Ako tega ne storimo, kleli nas bodo potomci. Ne uničujmo torej — samega sebe!

Rusija.

Rusija prepovedala nabiranje dobrovoljcev. Iz Moskve poročajo: Srbskemu konzulatu je prepovedano vsprejemati prijave ruskih dobrovoljcev. Pred vhomom v konzulat je ploča z napisom: Dobrovoljci za Srbijo se ne vsprejemajo več.

DOGODKI NA BALKANU.

BOSNA.

SARAJEVO 5. Deželna vlada je sklicala za ponedeljek anketo vseh veroizpovedanj in strank, da začne nazore in želje z ozirom na bodoči deželnozborski red.

TURČIJA.

CARIGRAD 5. — Listi poročajo, da je vlada najela pol milijona funtov pri otomanski banki in nemški orijentalni banki.

Avstroogrski-turški sporazum.

CARIGRAD 5. „Ikdan“ poroča, da je včerajšnji ministerijski svet razpravljal polovico zapisnika o sporazumu med Avstro-Ogrsko in Turčijo in izlasti člen 2 glede izseljevanja. Ministerijski svet, ki se sestane danes, bo razpravljal o drugem delu zapisnika.

Bojkot.

CARIGRAD 5. Carigradski list „Handelsblatt“ povdarja veliko škodo, ki jo je trpela Turčija valed štrajka in omenja, da vzlic sporazumu nadaljujejo nekatere osebe bojkot zgolj radi dobička.

SRBIJA.

CARIGRAD 5. Francoski list „Stamboul“ pravi, da je Avstro-Ogrska valed pisanih arabskih listov in arabskega oboroževanja užaljena in vznemirjena. — Javno mnenje v Avstriji je miroljubno, želi pa rešitev arabskega vprašanja.

Spomenica srbske vlade glede Bosne. BELIGRAD 5. — Besedilo spomenice srbske vlade o stališču Srbije k bosanskemu vprašanju je definitivno določeno. Spomenico pa izroči srbska vlada kabinetom velevalsti brzkome začetkom prihodnjega tedna.

Skupščina.

BELIGRAD 5. Na današnji seji skupščine je predložil finančni minister zakonski načrt glede izrednega kredita 33½ milijonov dinarjev v svrhu oboroževanja ter zakonski načrt glede naknadnega kredita 7 milijonov dinarjev. — Oba načrta sta bila izročena finančnemu odseku.

Ruska vlada proti srbski spomenici.

LONDON 5. Vpričo predstojajoče objave srbske spomenice je petrograjski dopisnik „Timesa“ pooblaščen izjaviti, da ni ruska vlada nikakor odgovorna za nje vsebino in da tudi spomenice sploh ne odobruje.

BOLGARIJA.

SOFIJA 5. — Oficijsko „Vreme“ se odločno postavlja proti dvomnevanju, izraženim od raznih strani, češ, da pride Bolgarija z vsprejetjem ruskega predloga pod rusko varuštvo ter izjavlja, da je Bolgarska v minulosti že dokazala, da ne dovoljuje nobeni velesili, da bi se umeševala v nje notranje stvari, marveč zna svojo politično individualnost varovati. Take bojazni ne smejo kratiti čustev hvalečnosti Bolgarske za Rusijo. Rusija noče izvrševati nad Bolgarijo nikakega protektorata, marveč se pogaja z njo kakor s samostojno državo. Zato zamore Bolgarska biti Rusiji hvaležna.

SOFIJA 5. V vladnih krogih vlada optimistično mnenje glede vsprejetja ruskega predloga od strani Turčije, čeravno vidi vlada v ureditvi podrobnih vprašanj predloga še potozkoče.

„Večerna Pošta“ poroča, da je ministerijski predsednik Malinov na včerajšnjem tajnem shodu vladi prijaznih poslancev baje izjavil, da ne dela bolgarske vlada ni avstrofilake, ni rusofilake politike, marveč le bolgarske. Ker so sedanjí interesi Bolgarije enaki onim Rusije, Anglije in Francije, hodi Bolgarija s temi velesilami.

DROBNE POLITIČNE VESTI.

Naslednik profesorja Jagića. Na izpraznjeno mesto profesorja slovenske filologije na dunajskem vseučilišču, valed umirovljenja profesorja Jagića, predložil je profesorji zbor filozofske fakultete na Dunaju unio loco praškega profesorja Berneckerja. Naučno ministerstvo ni vsprejelo tega predloga, ker je sklenilo, da ima na to mesto stopiti slovenski filolog. Profesor Bernecker je med tem pozvan na vseučilišče v Vratislavu, ter se je pozivu odzval, tako, da je sedaj skoraj gotovo, da bo naslednik prof. Jagića kak slovenski filolog.

Avstrija kupuje konje. — Iz Budimpešte javljajo, da general Pacak potuje te dni na Anglesko, da nakupi tam konj, sposobnih za vojsko.

Otvoritev panamskega kanala. Kakor poročajo iz Londona, je novi predsednik Združenih držav Taft dovršil inspiciranje panamskega kanala, ki ga gradijo ter se je definitivno odločil v prilog sistema kanalskih zatvornic. Po inspiciranju je viši inženir kanalskih gradenj polkovnik Goethal izjavil, da bo leta 1915 mogla prva ladija pasirati panamski kanal.

Dnevne vesti.

Stoletnica Matije Majarja. Jutri poteče sto let, kar se je porodil v Goricah v Ziljski dolini Matija Majar Ziljski. Njegovo truplo počiva v Pragi, kjer je umrl leta 1892, takorekoč v prognanstvu. Majar je bil duhovnik stare korenine, navdušen Slovenec, buditelj koroških Slovencev v časih taborov, in njegov največji ideal je bil: združenje vseh Slovanov na kulturnem polju. — Leta 1867 je bil v Moskvi na narodopisni razstavi. Spisal je tudi več knjig, med temi rusko-slovensko slovnico, a za družbo sv. Mohora: Življenjepis sv. Cirila in Metodija.

Od Sv. Ivana. Nedavno je imelo pevsko društvo „Zora“ na Vrdeli svojo veselico v prostorih „Gospodarskega društva“ istotam. Dvotrana je bila polna skoro izključno domačega občinstva, kar je za onega, ki pozna Vrdelo od nekdanj, zelo veselo znamenje.

Ali v tem sedaj skoro čisto narodnem kraju se je vzbudil iz sna neki antikrist, ki je hotel se svojim najnovejšim delom povzdigniti Verdelčane gori do neba, a je pri tem sam tako nesrečno padel, da se težko več zopet dvigne kvišku. Kakor sicer pomilujemo tega človeka, toliko bolj moramo obsojati one, ki v nežna in v svetu neizkušena srca vlivajo sladkega omamljivega strupa, da potem bredejo v prepad, iz katerega ni rešitve. Ako hočemo rabiti prisposodo z rastlinami: ali se nežno cvetje v vrtu neguje istotako, kakor močno, odraslo drevo?

Toliko le mimogrede. O pevskem društvu „Zora“ spregovorimo kaj več drugikrat; za danes omenjamo le, da je bilo na programu gori rečene veselice: petje, par smešnih prizorov s petjem in Jake Štoke igra: „Ne kliči vruga!“ Ljudje so se radovali, smejali in ploskali. Saj je bila hrana, ki se jim je nudila, kakor navlašč za te ljudi! S takimi prireditvami se ljudstvo ne zabava samo, ampak tudi drami. Nastopajoči igralci in igralke pa se vadijo v kretanju za nadaljne nastope in se uče pravilne govorice. Če se take veselice večkrat vrše, se kmalu pokaže vspeh delovanja: občinstvo in igralci dozorevajo za gledališko, kulturne in umetniške prireditve.

Da je na Vrdeli zopet narodnega življenja, na tem gre zasluga tamošnjim rodoljubom kakor Mikelucu, pevovodji Baretu itd.

Po veselici je bil ples in reči se more: dostojen ples. Ne pa tak, kakor nekdanj, ko so fantje večinoma pijani prihajali na plesišče.

A propos: ker ravno govorim o plesu, dovolite mi par besed na adresu gromovnikov proti plesu. Naše društvo je imelo pred več leti svojo dvorano tam, kjer je sedaj otroški vrtec. Pred kakimi 9—10 let si je ogledal te prostore častiti gosp. Kjuder, sedaj župnik barkovljanski. Na razna vprašanja mu je pisec teh vrstic omenil med drugim tudi to, da se dvorana rabi tudi za ples. To pa v glavnem zato, ker je naša mladina do tedaj pogostoma zahajala na plesišča v gledališču Fenice in Politeama: v tako zvani Casson. Da se to, kolikor možno prepreči, smo začeli prirejati plesne vaje v lastnih prostorih pod nadzorstvom odbora. Na to sem dobil od g. župnika sledeči odgovor: Če je izbirati med dvema zlema, naj se vsakdar izbira — manjše zlo!

Kdor je videl ples v Trstu pred 15—20 leti, posebno pa v Cassonu, ta mora reči, da so sedanjí plesi v naših društvih, in oni, ki se prirejajo na korist narodnim podjetjem — kakor n. pr. družbi sv. Cirila in Metodija — res nekaj naravnost uzornega. In le čast in hvala gre tistim našim bojovnikom, ki so našo mladino odtegnili tistim plesom, spojenim s tolikimi nevarnostmi.

Sv. Ivanski rodoljubi so se tudi trudili, da bi preprečili takozvane „plesne semnje“ ali šagre, ker ob takih plesih se pijačjuje in zapravlja po 4—5 dni. Pred več leti ni bilo tako. Nekateri niso hoteli dati niti prostora za tako potrat. Ali pa izvestni gospodje ne vedo, kdo je dal prostor za lansko šagro?!

Za danes dovolj. Prihodnjič kaj več o otroškem vrtcu na Vrdeli.

Reklamni odsek za veliki Ciril-Metodov ples 13. t. m. ima danes v soboto ob 8. uri in pol zvečer sejo v kavarni „Balkan“. — Navzočnost vseh členov je nujno potrebna.

Damski odsek za Ciril-Metodov ples ima sejo danes v soboto ob 3. uri popoldne v „Čitalnici“.

Veliki Ciril-Metodijev ples. Kdor želi ložo ali sedež na galeriji, društva, ki želijo znižane vstopnice za to krasno prireditev, naj se obrnejo do g. Vl. Trnovca, ul. Fontana 4. Opozarjamo, da je lož in sedežev na galeriji že precej oddanih.

Tekmovalno sankanje v Bohinju bo v nedeljo 14. februarja 1909, katerega dne napravi tudi tržaška podružnica „Slovenskega planinskega društva“ izlet v Bohinj, na kar že danes opozarjamo tukajšnje planinske in športne kroge.

Kolekov družbe sv. Cirila in Metodija se je razprodalo lani 606.000 komadov, računskih listkov pa 360.000.

Poziv na slovenske zobotehničke! — Po vsej slovenski domovini se opaža živahno gibanje in združevanje v stanovske organizacije. Saj je umerno. Kajti strokovne organizacije so prvi pogoj za gospodarski in tudi v veliki meri za kulturni razvoj in napredek naroda. Se skupnim nastopom zamoremo zastopati svoje stanovske interese, povzdigniti ugled zobotehničnega stanu, davati posamičnikom priliko za strokovno izobrazbo itd.

Torej tovariši, na delo! Tudi mi se moramo združiti k delu in napredku našega stanu, k delu za naš razvoj!

Da zamorem v ta namen pravočasno potrebno ukreniti, prosim cenjene tovariše, da se nemudoma priglasite na naslov: Hinko Kadrnika, dentist, v Hörgas-Gratweinu pri Gradcu. — Na zdar!

Hinko Kadrnika.

Ostalo slovensko časopisje je uljudno naproseno, da tudi prijavi to poziv.

Novočenje. — C. kr. namestništvo je z razglasom od 30. t. m. priobčilo načrt, po katerem se bo v posamičnih okrajih vršilo novočenje in sicer: A. v Trstu: 12., 13., 15., 16., 17., 18., 20., 22., 23., 24., 26., 27., 29., 30. in 31. marca. B. v pokneženi grofiji Goriski in Gradiški: v Gradiški 3. in 4. marca; v Korminu 1. in 2. marca; Gorici (okolica) 1., 2., 3., 4., 5. in 6. marca; Gorici (mesto) 5. in 6. marca; Ajdovščini 8. in 9. marca; Kanalu 11. in 12. marca; Tolminu 19. in 20. aprila; Cirknem 17. aprila; Kobarižu 22. aprila; Bovecu 24. aprila; Komnu 29. in 30. aprila; Sežani 26. in 27. aprila; Trzinu 20. in 22. marca; Červinjanu 24., 26., 27. in 29. marca. C. V Istri: v Krku 31. marca in 1. aprila; Cresu 21. aprila; Mali Lošinj 23. in 24. aprila; Poreču 28. in 29. aprila; Bujah 30. aprila, 1. in 3. maja; Labinu 16. in 17. aprila; Voloskem 3., 5., 6., 7., 13., 14. in 15. aprila; Kopru 1., 2., 3. in 4. marca; Piranu 8., 9. in 10. marca; Škofljah 5. marca; Rovinju 26. aprila; Puli 12., 13. in 15. marca; Vodnjanu 16., 17. in 18. marca; Buzetu 11., 12. in 13. marca; Pazinu 18., 20. in 22. marca; Podgradu 8. in 9. marca; Motovunu 15. in 16. marca.

Tržaška mala kronika.

Tatvina. Družba „Union“ ima na novi železniški progi v Zavljah velik zaboj, v kateremu se nahaja raznovrstno orodje. Dae 1. t. m. so nepoznani tatje zlomili ključavnico in odneali za 150 kron orodja. — Družba „Union“ je tatvino prijavila policiji.

Danes zvečer: Umetniška noč.

Nagla smrt. Včeraj zjutraj so poklicali zdravnika zdravniške postaje št. 57-letnemu, v ulici S. Michele št. 27 stanujočemu bivšemu tapetariju v Lloydovem arzenalu Frideriku Burlo. Zdravnik ga je pa našel že mrtvega. Zadel ga je srčna kap. — Burlo je bil eden zadnjih potomcev 13 plemiških hiš tržaških.

Požar. Včeraj malo popoldnem je prišlo goreti v mirodilnici Gustava Marco in sicer v zalogi stekla na Acquedotto št. 65. Prišli so gasilci s tremi treni, ki so po dnevnem napornem delu pogasili požar, ki se je bil naglo razširil. Ogenj je nastal, ne ve se kako, v zadnjem oglu zaloge. Uničeno je nad polovico blaga v zalogi (porcelana in steklene). Škode je okoli 15.000 kron. Marco je bil zavarovan pri banki „Slaviji“.

Arretiran radi razžaljenja finančne straže. Dvajsetletni voznik Miklavž Pahor, se je predvčerajšnjem zjutraj okoli 10. ure z vozom podal na pomol Sv. Karla po blago. Ko se je vračal, je s polnim vozom zadel ob finančno hišico na pomolu. Navzoči finančni viši respicijent mu je velel, naj malo krene na stran, nakar je zadel Pahor psovati finančno stražo. Vsled tega je omenjeni viši respicijent pozval oddaljit, a respicijent je prijel enega konja za vajeti. Tedaj je pa Pahor razjarjen skočil z voza, se obrnil proti respicijentu in ga s pestjo vdaril. Došli redar je Pahorja odvedel na bližnji policijski komisariat, kjer so ga pridržali v zaporu.

Koledar in vreme. Danes: Dorožja der. muč. — Jutri: I. predpepelnična nedelja. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 8,5 Cels. — Vreme včeraj: Megla, oblačno.

Vremenska napoved za Primorsko: Večinoma motno s posamičnimi padavinami. Zmerni vetrovi. Temperatura hladna, pozneje jasno.

Naše gledališče.

„DRAMA ŠTIRIH REVNIH STEN“. Minolo nedeljo in v torek je šla preko našega odra zanimiva noviteta, slovenski umetvor, drama, katere substrat je borba malih ljudi za idealne in gnotne pravice, s kratka: narodno-socialna drama. Vse to — izlasti ozirom na naše specifične razmere, tako sorodne onim, ki jih opisuje „Drama štirih revnih sten“ — je storilo, da vpričo riter te drame pomenja za naše gledališče dogodek prve vrste.

Drama, katere avtor je slavni češki komedijograf in gledališki organizator F. Šubert, je bila prevedena v d. bro in tekočo slovenščino od intendant našega gledališča prof. dra. Merharja in tako je bila pri nas prvi vpričorjena na Slovenskem.

Na drami se vidi takoj, da jo je spisal izvrsten poznavatelj odra in njegovih efektov, a ob enem človek, ki je z neizmerno ljubeznijo naklonjen malim ljudem, onim vsakdanjim in nepoznanim junakom, iz katerih zraste bodočnost celim narodom. Drama priklenja gledalca od konca do kraja: mora ga zanimati v svoji preprostosti tudi mirno in vsakdanje vršča se ekspozicija. Zanimanje prehaja kmalu v napetost, ki koncem tretjega dejanja v oni krasni duoseni: zunaj krvava demonstracija, znotraj duševni boj, strah, obup — eksplodira in vname. Po tretjem dejanju je drama prišla do svoje višine; četrti dejanje ne prinaša nič novega odsev prejšnjih burnih dogodkov in pričakovano smrt junaka. Ta deus ex machina pa ne pokvarja celotnega vtisa; kajti ta v svoji preprostosti in realnosti divna slika miljeja, iz katerega je vzeta drama, mora zanimati do konca.

Zato je tudi drama ugajala, navdušila občinstvo, katero pa se ni ravno odzvalo v takem številu, kakršnega je bilo pričakovati ob vpričoritvi socialne in narodne drame iz češkega slovstva. — „Drama štirih revnih sten“, ki je zlasti pri naših tržaških razmerah jako primerna za kake delavske predstave, ostane gotovo pri nas na repertoarju. Gotovi smo da bo pridobivala čim dalje bolj na privlačni sili, v kolikor tudi verujemo v razvoj okusa naše publike.

Igralo se je splošno jako dobro in živahno. Ansambelske scene, ta Abilejeva peta naše Talije, so se to pot posrečile. Tudi burni prizori za sceno — demonstracija, vojaško korakanje, trobentanje in salve — so bili dobro režirani in so prispevali k iluziji. Pač pa so tuptam motili igranje na odprtem odru, dani treba tu priznati, da je tako pararelna igranje jako težko in natančno izvedljivo le po dolgih vajah, za kar pri naših razmerah nedostaja časa.

Obe glavni vlogi drame Kralenca in njegove žene Tončke sta bili v rokah naših matadorjev g. rež. Verovška in g. e. Danilove. Prvi je igral dobro svojo vlogo, v burni sceni tretjega dejanja celo izborno; pač pa ni njegova kreacija odgovarjala intencijam avtorja. Ta je hotel v njem imeti idealnega sanjača brez lastne enerzije: njegovji volji daje direktivo njegova impulzivna žena, težko se odločuje, do brega erca je in bi tudi odpustil babjemu Veverki, ki iz strahu in radi rodbine se zaprodaje. Še le v odločilnem trenutku, ko sliši pokanje vojaških pušk, se vzbudi njegova latentna energija v vsej mogočnosti, on gre v boj, njegova volja je postala aktivna, ne udaje se preprosto svoje sedaj pasivne žene, ki v občudovanjem gleda ta preobrat. Ta preobrat

v značaju glavnega junaka ni prišel zato do veljave, kar je škodilo efektu igre partnerice. To poslednjo je podala g. a. Danilova vestno, premišljeno, s fino umetnostjo, podčrta je vse nijanse od ljubeče žene in skrbne matere do navdušene rodoljubkinje, v kateri se vrši nasprotni preobrat nego v njenem možu. Lahko rečemo, da je to bila njena najlepša kreacija na našem odru. Kakor posebnost naj omenjamo njeno fino igranje v pripovedovanju nesreče v premočniku. Tu je g. a. Danilova pokazala, kako treba igrati tudi epično perijodo. Pri slabih igralcih sicer tako dolgočasno pripovedovanje je postalo pri g. e. Danilovi živo igranje; rekli bi, da so pri tem igrali v njej vse osebe njene pripovedi. Izborna je bila tudi v burni sceni tretjega dejanja.

Starega Rokoša je igral dobro in dosledno gosp. Jaklič, bolj drugi, ko prvič. Pač pa pa se je tudi on pregrešil proti intencijam avtorja, ki je hotel imeti Rokoša v začetku bolj umirjenega, a še le potem razburjenega, — nekakega „alter ergo“ Kralenca, Rudarja Veverka, šlevo, je igral g. Vebler precej srečno.

G. Rajner je nastopil v dveh vlogah: zlega duba igre Merfajta, o katerem se v igri vedno govori in ki mora zato v svojem kratkem nastopu biti tem bolj jedrnat karakterizan, je g. Rajner označil s primernim rezkim govorom in tujinskim izgovarjanjem. V drugi vlogi preoblečenega žurnalista Meliharja je z gladkim in hitrim prednašanjem okrajšal svoj intervju, ki bi sicer utegnil motiti tok igre, tako pa služi v lepo karakterizacijo miljeja. Le razlika med pretvorjenim vedenjem kolomaza in gladkega žurnalista je morala biti bolj poudarjena.

Prav izborn tip v igranju in maski fino karakteriziran je bil delavec-potepuh Brouzda (g. Viktor). Take in enake postavbe spadajo sploh med vedno srečne kreacije Viktorjeve, katere se tako hitro ne pozablja.

O drugih naj omenjamo, da je bil zdravnik precej dobro podan po g. Podavskemu, jako dobra je bila g. a. Železnikova v svoji vlogi starke.

O ansamblu smo že poprej spregovorili. Na sploh reasumirano: dobra predstava, na katero sme biti naše gledališče ponosno. I. S.

Danes „UMETNIŠKA NOČ“.

„Dramatično društvo“ in Umetniški klub „Skala“ — priredita —

Danes zvečer v NARODNEM DOMU

„Umetniško noč“

VSPORED:

ZAČETEK OB 9. URI ZVEČER. — NASTOPNI SPREVED OB 9.1/2

BALET PLES

SIMBOLIČNA ŽIVA PODOBA

(O POLUNOČI)

KOMIČNI PRIZORI, KUPLETI itd.

KABARET V UMETNIŠKI BEZNICI.

(OB 1. URI ODMOR.)

Funkcionirala bo Gorenjska krčma (galerija levo) in umetniška beznica v kleti (Sokolnica). Zelodnevne težave bosta lajšala „Komunski padar“ (in „Koncedirani apotekar“ (galerija desno). ΔΔΔ V dvorani Vojaška godba — V kleti Šramel-kvartet.

Vstopnina K 2 za osebo. : : : Lože po K 20.

Društvene vesti.

„Verdelski Sokol“ priredi v nedeljo dne 7. t. m. skupno s sv. Ivansko godbo plesni venček, na katerem se bodo pevale ravno izšle slovenske ljudske pesmice. Sv. Ivanske mladenke in mladeniči se uljudno vabijo na ta plesni venček, kjer se bodo zabavali ob

DVORANA ZA SODBENE DRAŽBE

Ulica Sanità 23—25 pritličje.

Dražba, ki se bo vršila danes 6. t. m. od 9.—12. in od 3.—5. ure pop.

Srebrna ura, zlata verižica in prstan z demanti, Chiffoniera, Staklene omare z omarico, polica za vodo, miza, stolice, nočne omarice, posteli, slike, svetilka za obesiti, omara s 4 predali, ogledalo, spodaja krila, robci, ženske vice, ogledalce, spodnja hlače, ženske srajce, predpasniki, kozarci, vaze, skledice in drugi kuhinjski predmeti.

Natečaj.

V smislu sklepa, storjenega na zaupniškem shodu dne 4. t. m., razpisuje podpisani natečaj za službo VODITELJA PRODAJALCA prve konsumne zadrage članov „N. D. O.“

Ponudbe, opremljene se spričevali dose-danjih služb in pogoji, posebno glede plače, je vložiti v uradu „Narodne delavske Organizacije“ (ulica del Lavatoio št. 1, I. nadstr.) najkasneje do 20. februvarja t. l.

Potrebna je kavicija v svoti K 5000.— v gotovini, vrednostnih papirjih ali pa v jamstvu solventnih fizičnih ali moralnih oseb. Službo je nastopiti s 1. marcem t. l.

TRST, dne 5. februvarja 1909.

PRIPRAVLJALNI ODBOR

konsumne zadrage članov „N. D. O.“

MODERNO POHIŠTVO!

TRST

PETER JERAJ

ULICA SV. KATARINE ŠT. 13

VOGAL ULICE V. BELLINI

Izvoz jajc, čajnega, kakor tudi navadnega masla. : :

Postrežba na dom.

Luigi Musico

TRST, ulica dei Gelsi 6

Postrežba na dom.

Štajerskih in fur-lanskih kokoši in razne divjačine. : :

Slovenci in Slovani v Trstu

Dolžnost je vaša, da se poslužujete le v

Slovanski brivnici

v ulici Saverio Mercadante št. 1 (blizu slovenske knjižarne)

V. GJURIN, brivec.

TELEFON 20-58

„Odprla se je“

v Trstu, ul. San Lazzaro 1

v palači Salem

Nova elegantna prodajalnica in zaloga

najfinjših delikates, kanditov, likerjev

vsake vrste, jestvin, južnega sadja, tu-in inozemskega namiznega in penečega vina itd. — Tako fine, elegantne in dobro prekrbljene prodajalnice v Trstu ni še bilo in ni, a cene so tako zmerne, da nobena druga prodajalnica ne more s njo konkurirati.

G. KRASCHOVETZ.

Vsled velikih in ugodnih nakupov usnja, prodaja v

čevljarici

Nuova Calzoleria Triestina

ulica G. Carducci 21 (prej ul. Torrente)

obuvalo za moške po sledečih cenah:

Čevlji (gete) za moške iz usnja Box calf . . . po K 9—

Postoli za moške s trakom 9—

„ urez Derby 9 60

„ urez Triumph 5 60

Izbera razno vrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke l. s

čevlji in postoli najmodernejših krojev in oblik iz blaga l. vrste

Delo solidno in natančno. CENE ZMERNE.

Gostilna „Al buon ritrovo“

TRST — Ulica Stadion št. 19

z lepim hladnim vrtom.

Toči se istrsko, dalmatinsko, vipavsko pristno vino; FIVO DREHER prve vrste.

DOMAČA KUHINJA. KRAŠKI TERAN.

ANDREJ FURLAN, lastnik.

Plaćilo na mesečne obroke

po najmodernejšem sistemu.

Mnogi, ki niso v stasu nabaviti si gramofon proti takojšnjemu plaćilu, zamomjo na ta način prići do tega. Pridite si ogledati, da se pobotamo.

STABILMENTO OMAR. TRIESTINO

Tržaški grafični zavod

— TRST —

Piazza della Borsa 13 l.

TELEFON 742

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ

Dr. Viktor Bandel

Trst, ulica San Giovanni 7, I. nads.

9-1

3-6

35 let velikega uspeha!!!!

Zdrav želodec ::

:::: redno prebavljanje in očišćen želodec ::::

doseže se z uporabljanjem večkrat odlikovane PICCOLI-jevo

tinkture za želodec

Prodaja se po vseh lekarnah. — Pošiljajte po poštne povzetju prekrbuje lekarna

PICCOLI Ljubljani

o. kr. dvorn. zalagatelj in zala-telja njegove Svetosti.

Zaloga tu- in inozem. vin, špirita, likerjev in razprodaja na debelo in drobno

Jakob Perhanc, Trst

Via delle Acque 6, nasproti Caffè Centrale

Velik izbor francoskega šampanjca, penečih de-zertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux, Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti, Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec slivovec in brinjevec. Izdelki l. vrste, dosli iz do-tičnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Raz-pošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in franko. — Razprodaja od pol litra naprej.

Valentin Zorzini

urar in dragotinar

Trst, ulica Mada vecchia št. 1 (Za ložo)

Izbor zlatih in srebrnih predmetov

zlatih in srebrnih ur po najzmer. cenah.

Sprejme se popraviljanja vsake zlatanine in ur. — SPECIJALITETA v popraviljanju urnih zaklepnice.

Poslaženje in srebrnenje vsake kovine

potom pille ali ognja, in ureti.

